

EDINOST

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrkih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— . . . 4.50 za pol leta . . . 6.— . . . 9.— za vsa leta . . . 12.— . . . 18.—
Naročnino je plačevati naprej na naročbo brez priložene naročnine se uprava ne ozira.
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

Oglas se računa po tarifi v petiti; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnica in javna zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulice Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo ulice Molino picolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odpri reklama sije so prosto poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

Svoji k svojim!

Koliko se je že pisalo o tem geslu! Pripočelo se je že nebrojokrat po listih, v govorih, v zasebnih družbah in na javnih shodih. Toda vedno istim vspehom — minimalnim! To je obžalovati tem bolj, ker mi Slovenci ne bodemo impo-
ponovali nikdar, dokler ne bodemo jeli izvajati to geslo z vso zaresnostjo. V tem geslu je izraženo načelo osamosvojenja naroda na gospodarskem polju. Naše dosedanje postopanje v tem pogledu ni le škodljivo, ampak je tudi nezmislno. Mi pravo za pravo nimamo niti pravice tožiti in jadikovati, da nas pritiskajo in tlačijo, dokler jih podpiramo sami in jim dajemo sami šibo v roke, s katero nas tepejo. O tem smo vendar prepričani vsi, da nas najbolj tepe — tuji kapital. Saj nas je o zadnjih volitvah v Trstu, v Istri in na Goriškem tepel le laški kapital. Za Trst vemo pozitivno n. pr., da je laška stranka potrošila nad 100.000 gld., in istotako vemo, da po Istri kar frče o volitvah — krone, petaki, desetaki in stotaki. Pa tudi na Goriškem je bilo v ovetju kupovanje glasov. In da bo naša sramota popolna, treba zabeležiti, da so laški judeževi groši našli slovenskih odprtih dlani med — veleposestniki. Brez denarja ne bi bili Italijani nikdar dosegli tolikih vspehov. In ta denar jim znašamo leto in dan na kup tudi mi Slovenci — zaslepljenci.

Vprašati se moramo, ali je res potrebno, da mi sami donášamo nasprotnikom lanu, iz katerega pleto vrv, ki se nam obeša okolu vratu o volitvah? Ne treba. V Trstu in v Gorici se lahko postavimo na svoje noge v tem pogledu. Deloma imamo že lastnih obrtnikov in trgovcev, in kolikor je še praznosta, je lahko popolnimo. Samo dvojnega nam še treba, česar smo pogrešali dosedaj: podjetnega duha na strani prodajalcev in organizacije na strani odjemalcev.

Kupčija ni možna brez podjetnosti in srčnosti, to naj si zapomnijo naši obrtniki in trgovci! Ljudstvo pa naj si zapomni, da je njega sveta dolžnost, da zahaja k svoji in ne tujci! Zakaj nositi kravo zaslužen denar k drugorodcu — ki je ve-

činoma še Žid po vrhu —, ko lahko kupujemo od domačina?!!

Slovenec, ki brez vsake potrebe zahaja k tujcu, se zagreša proti zdravi nacionalni ekonomiji in proti narodnemu načelu. Tega dvojnega pa ravno treba sleherni narod, ako se hoče povzdigniti in razvijati: zdrave nacionalne ekonomije in edločnosti v borbi za narodno načelo!!

Proti tej dvojni neizogibni potrebi smo grozno grešili mi Slovenci in grešimo še dandanes, ker le preradi pozabljamo na zlato geslo: „Svoji k svojim!“ Vso čast in hvalo torej goriškim Sloven-
cem, ki so se zaresno lotili dela, da uvedejo v praktično veljavo to lepo geslo! Kaj nam pomagajo najlepši govori o raznih prilikah, ako pa se ne ravnamo po njih v praktičnem življenju. V inter-
tesu naše materialne blaginje in v osiguranje naše narodne ekzistencije pozivljamo rojake po Goriškem, naj se odlej strogo ravnajo po navodilih, ki jih bodo dobivali od vodstva stranke v dosego našega osamosvojenja v gospodarskem pogledu!

Ali tudi do trgovcev in obrtnikov treba spregovoriti resno besedo, kajti marsikateri med njimi si jako slabo tolmači dolžnost, ki jih nalaga ljudstvu geslo „Svoji k svojim!“ Marsikateri meni: Slovenci me morajo podpirati že zato, ker sem Slovenec! Ne, to ni tako. Mi priporočamo geslo „Svoji k svojim“ v praktično izvrševanje le zato, da bi dosegli glavni namen narodne ekonomije: varčenje z narodnim kapitalom! Ako torej ljudstvo za isti denar dobiva, če že ne bolje, pa vsaj jednako dobro blago in jednako dobro postrežbo pri domačinu, potem mu je dolžnost služiti se pri domačinu, ker kapital ostaja v naših rokah. Ako bi pa šli ljudje, da morajo pri domačinu kupovati slabše blago za višje cene, potem bi to ne bilo več varčenje z narodnim kapitalom, ampak zmetanje istega! Okoriščal bi se posamičnik, narodni kapital bi pa bil le na škodi.

Naše priporočilo je torej takole: ti slovensko ljudstvo si dolžno podpirati slovenske obrtnike in trgovce, a tem poslednjim je dolžnost skrbeti za dobro in točno postrežbo po primernih cenah.

Tako razumemo mi geslo „Svoji k svojim!“ in menda je naše tolmačenje pravo. Ako bodo slovenski trgovci in slovenski odjemalci hoteli dosledno izvajati to načelo v označenem smislu, prepričani smo, da bode to na korist jednim in drugim in da pridemo polagoma do emancipacije od tujega kapitala, v kolikor je to sploh možno v kupčijem življenju.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 27. aprila 1897.

Cesar Fran Josip v Peterburgu. Danes predpoludne je dospel naš cesar v Peterburg. V kolikor moremo soditi po vseh poročilih, bil je naš vladar najpriserčneje vsprejet od oficijelne in ne-oficijelne Rusije. „Praviteljstveni vestnik“ pozdravlja prihod našega cesarja izrekom, da sta avstrijski in ruški cesar čuvarja evropskega miru.

Zadnjič smo izrekli svoje popolno zadovoljstvo sosebno na tem, da se pogajanja med Avstro-Ogersko in Rusijo vrše direktno in brez ozira na trozvezo. To naše mnenje potrjuje tudi poročilo, ki je je prejel z Dunaja današnji „Mattino“. To poročilo pravi, da se potovanju našega cesarja soglasno pripisuje velika važnost. To potovanje da je velik korak do prijateljskih odnošajev med Avstro-Ogersko in Rusijo, kakoršnim je gladil pot že pokojni Lobanov. Dobro poučeni krogi so uverjeni, da se odnošaji med obema državama uredi brez uplivanja od tretje strani. Avstro-Ogerska da hoče urediti svoje odnošaje do Rusije po svojih koristih in potrebah. Pred nekoliko leti je bila Nemčija posredovateljica med Avstro-Ogersko in Rusijo, sedaj pa se je promenilo to. Avstrija išče dobrih odnošajev z Rusijo, a prepušča Nemčiji, da se po svoje prilagodi novi situaciji. —

No ako poštavamo, da je bil nemški cesar na Dunaju tikom pred odhodom našega cesarja v Peterburg, in da se bode naš cesar vračal iz Peterburga preko Berlina, moramo prihajati do zaključka, da je nemški cesar obveščen o nakanah našega cesarja in da je le Italija — kakor smo že povdarili — če tudi ne formalno, pač pa

nici dolge biče in na videz ni bilo na njih nič živega razven velikih, žarovitih oči, ki so bile neprestano uprte v konjske glave. Kjer-koli so se vozile mimo, so gledali ljudje za njimi, kakor bi jih premagovala naglost njih vožnje.

Sidonija je bila podobna tem bitjem; tudi ona bi bila lahko na ta način vodila Fromontov voz, kajti Fran je sedel v njem. Pil je Fromontovo vino — vsa gizdavost hiše Rislerjeve je prihajala od Fromonta.

Te je bilo sramotno, grozno. Najraje bi bil to zaklical svojemu bratu, saj to je bil tudi dolžan, zato je prišel sem. A poguma ni imel več.

O, nesrečni maščevalec!..

Ko so zvečer sedeli v salonu, ki je bil odprt zraku, vejočemu sém od reke, je poprosil Risler svojo ženo, naj kaj zapoje. Hotel je, da bi Fran spoznal vse njene zmožnosti.

Sloneča ob klavirju, je skušala Sidonija z žalostnim obrazom odkloniti to zahtevanje, med tem ko je gospa Dobsonova pričela predigro ter zraven stresala z dolgimi kodri.

„Saj ničesar ne znam... Kaj pa naj pojem?“ (Pride se).

PODLISTEK

Fromont mlajši & Risler starši.

ROMAN.

— Francoški epikal Alphonse Daudet, preložil Al. B. —

Risler je pa na terasi, nerodno kakor po navadi, z raznim kretanjem izražal svoje veselje, obljubil zaklati ne vem koliko mastnih telet, da se bode praznovala vrnitev izgubljenega sina, in z glasom, katerega so morali čuti v vseh sosednjih vrtilih, je zaklical učiteljici petja: „Gospa Dobsonova, gospa Dobsonova, ne zamerite! — kar po-
jete, je preveč žalostno za danes. Vrag vzemi ta izraz!.. zaigrajte nam kaj veselega... kaj za ples... da se bodem mogel zavrteti z gospo Chébeovo.“
„Risler, Risler, ali ste znoreli... dragi zet...“
„Le naprej, mama, naprej... morate... hop... hop...“

In pričel je taščo sukati po vrtnih stezicah v okornem, zastarelem šestkoračnem valjčku, in ravica se je vsaki korak vsa zasopljena ustavila ter popravljala plapolajoče trakove na klobuku in čipke lepega šala, ki ga je nosila na poroki Sidonijini.

Vrli Risler je bil ves pijan od veselja.

Franu se je zdelo, kakor bi ne hotel nehati ta dan, poln nepozabne muke. Peljali so se na izprehod, se vozili potem po vodi, južinali v travi na oteku des Ravaguers — s kratka, moral je uknsiti sleherni dražest Asnièresa. Ves ta čas, na solnčni cesti in na blisketajočih se valovih, se je moral smejati, kramljati, pripovedovati o svojem potovanju in medmorju sueškem, poročati o pričetih delih ter poslušati tajne tožbe gospoda Chébea, ki se je vedno jezil nad svojimi otroci, in svojega brata natančno razlaganje o tiskalnici. „Tiskalnica vrtiljka, dragi moj, na dvanaest oglov!..“ Sidonija je pustila gospode, da so kramljali, ter bila videti zelo zamišljena. Le tam pa tam se je obrnila k gospoj Dobsonovi s kako besedo ali žalostnim smehljanjem. Ne da bi se upal, pogledati jo v obraz, je Fran opazoval gibanje njenega solnčnika z modro podvlako in plapolanje njene obleke.

Kako se je izpremenila te dve leti! Kako krasna je postala!

Potem so ga obšle grozne misli! Ta dan je bilo dirkanje v Longchampsu; tik mimo njihovega voza so se vozile druge ekvipaže, katere so vodile nališpane ženske z gostimi naličji. Nepremično kakor avtomatje so sešele na svojih sedežih, v des-

dejanski odločena iz trozveze. Sosebno mi primorski Slovenci nimamo povoda, da bi žalovali na tem; pač pa bi le želeli, da se slednjič tudi formalno zruši zveza italijanskega kraljestva z našo državo; zveza, nalagajoča nam dolžnosti, ki niso v nikakem razmerju s pomočjo, ki bi jo mogli dobiti od Italije v času sile; zveza, ki ne odgovarja ni sedanjim potrebam, najmanj pa tradicionalnemu čustvovanju toliko to-likor onostran črno-rumenih kolov.

Grško-turška vojna. Pač naglo in le nekoliko minut pred prihodom Turkov so se morali umakniti Grki iz Larise. O tem govori dejstvo, da so Turki našli ne-le obilo plena, ampak celo toplih jedil, ki so bila pripravljena kakor navlašč zanje. A Grška — vse kaže na to — niti ne misli udati se, ampak hoče boriti se do skrajnosti. Zopet kličejo nove rezerve pod orožje. Vojne torej ne bode tako kmalu konec, ako se bode Grška krepko branila na drugi svoji defenzivni črti, t. j. na goratem ozemlju, kjer je bila do 1878. grška meja in, ako prej velesile ne store konec vojni.

Vrhovno poveljstvo pa pride bržkone tudi v grški vojski v druge roke, kakor se je že premenilo v turški. Govori se namreč, da so Grki zaradi tega izgubili bitko pri Mati-ju — a to se govori v Atenah! — ker generalni štab ni bil kos svoji nalogi. Kakor se čuje, utegne vsled tega prestolonaslednik odstopiti od vrhovnega poveljstva in utegnejo se izvršiti radikalne izpremene v vsem generalnem štabu.

Drugih, bistvenih vestij ni z bojišča. Bržkone se ni dogodilo ničesar novega.

Različne vesti.

Nj. ces. in kr. Vis. nadvojvodinja Štefanija je dospela danes jutraj z vlakom iz Italije v Trst. Nastanila se je v hotelu „de la Ville“. Cesaričina udova je došla semkaj, da prisostvuje uroci koncertu družbe zlatega križa, čije pokroviteljica je Nj. c. in kr. Visokost. Ko je dospela na kolodvor, je bilo tam nekoliko Slovencev, ki so jo pozdravili burnimi živio-klici.

Osebnost. Namestniški svetovalec baron dr. Conrad se je vrnil z Dunaja v Trst.

Romunska kraljevska dvojica v Opatiji. Dne 24. t. m. sta dospela v Opatijo romunski kralj Karol in kraljica Elizabeta s spremstvom. Veličanstvom so se poklonili: okrajni glavar Fabiani, polkovnik Wachter, ravnatelj Silberhuber, župan dr. Stanger in občinski zastop z Voloskega. Kraljevska dvojica se je nastanila v dvorcu „Angiolina“.

Zopet nekaj novega! Pod tem naslovom smo sporočili že med najnovejšimi vestmi v današnjem jutranjem izdanju o najnovejšem napadu v Kopru na prof. Matejčiča. Razvidno je iz one kratke vesti, da je sodrga po vseh pravih ofenzivah oblegala lokal, v katerem je sedela mirna družba. Sodrga je čakala, dokler ni izišla mirna družba. In potem se je izvršil oni grdi čin. V družbi sta bila tudi profesor Italijan in odvetnik Neslovenec, ki se ne briga za narodne prepire. Po takem je izključeno domnevanje, da bi bila ta družba olikancev na kateri-koli način izzivala sodrgo. Napadli so torej, ker jim je napadanje že prešlo v kri, ker jim je napadanje postala druga prav. Saj se je sistematično delalo na to, da je italijanska masa uprav pobesnena. Zabeležiti pa treba, da krivdo na tem nosijo seveda v prvi vrsti oni, ki so dejanski sodelovali na fanatizovanje ljudstva, v drugi vrsti pa tudi oni, ki so previdno molčali k vsemu temu, da-si bi jim bila dolžnost govoriti in postavljati jezove zdivjanemu elementu. Zato pa se detičniki naj ne čudijo nikar, ako se je jelo oglašati ogorčenje tudi na drugi strani in da se tu pa tam pojavlja reakcija. Resnici na ljubo konstatujemo radi, da prof. Matejčič ni bil ni ranjen ni drugačno poškodovan na telesu. To pa ni kar ne zmanjšuje zločinstva; kajti ranjen je bil hudo na svoji časti, na svojem ugledu. To ni kakor si bodi, ako se dogodi c. kr. državnemu uradniku, c. kr. profesorju, možu, ki mora biti zrcalo, na katerem naj se vzgleduje mladina, ako se takemu možu, pravimo, dogodi, da ga fakinaža zasramuje na javni ulici, ga obsiplje psokami in mu pljuje v obraz! To je moralno zlostavljanje, ki ne boli nič manj, nego telesno pretepanje. Tem bolj mora boleti moža, ako si je v svesti, da ni dal ni najmanjšega povoda takemu lopovstvu. Po tem napadu sodi

lahko javnost, koliko veljajo izgovori Italijanov, da jih izživljamo mi Slovani, da jih dražimo. Ako sodrga napada na tak način celo mirne omikance, potem si mislimo lahko, kako se godi ubogemu, neukemu in boječemu kmetu.

O napadu na prof. Matejčiča nam pišejo nadalje iz Kopra:

Tako „mirno“ je torej v Kopru. Drugega dne je izvedel o tem dogodku vodja gimnazije, vitez Babuder (italijanskega rodu). Šel je z vsem učiteljskim zborom k gosp. Matejčiču ter mu izrekel sožaljenje in zagotovilo, da hoče vse storiti, da se kaznujejo dotični izgrezniki. Tako so storili italijanski profesorji, italijanski vodja svojemu sotovarišu, ki je bil na nečuten način insultiran, ker je rodom Slovan. Kako pa na učiteljski? Tam ravnatelj, rodom Slovan, črni profesorje, ki so bili napadeni, ne posluša tožeb svojih nedolžnih, mirnih slovanskih gojencev. Napadanim, revnim slovanskim dijakom tudi za januar noče izplačati stipendijev, — temveč jim prepoveduje, kar se je zgodilo dne 24. t. m. — hoditi po 6. uri na sprehod (do šeste ure imajo povk), dočim smejo italijanski gojenci, ki so se udeleževali izgrediv, hoditi svobodno na sprehode in so mimo tega vsi sprejeli stipendije in se še božajo na nezasiščen način.

Tu se nam nehoté uriva misel, kje da je enakopravnost in kje da je učiteljski zbor, v katerem mora biti vendar nekaj poštenjakov? Ali je ravnatelj vsegamogočen, diktatoričen poveljnik? Mnogo bi se sporočali — a smo prežalostni!

Preiskave se vrše neprestano na žandarmeriji in na sodišču. Slovanski dijaki se zasljušejo le kakor priče ali pa kakor napadeni, obškodovani mučeniki. Res žalostno in še pravi „Triester Ztg.“, da se pouk vrši redno!

Slovensko jezikovno vprašanje v tržaških magistratskih uradih pred državnim sodiščem. Na pritožbo Matka Mandiča po odvetniku dr. Gregorinu proti rešitvi tržaškega magistrata, s katero se je odbila slovenska uloga odbora za Martelančev spomenik z motivacijo, da je spisana v jeziku, ki ni jezik tržaške občine, vršila se boče jutri 28. t. m. razprava pred c. kr. državnim sodiščem na Dunaju. Pritožbo zastopa dunajski odvetnik dr. Lenoch; magistrat zastopa dr. Milanich. — O izidu poročali bomo svoječasno.

Popravek. Pred par dnevi smo sporočili, da je g. J. M. povodom rodbinske slavnosti daroval družbi sv. Cirila in Metoda svoto 5 glđ. — To je bila pomota, kajti daroval je 50 glđ.

Naši vojaki na Kreti. „Neue Fr. Presse“ objavlja iz Kaneje, 24. t. m., to-le privatno vest: Uporniki skušajo sleherni dan napasti. Predvčerajšnjem je utrdba Izzedin, v kateri so „mednarodni“ vojaki, morala postreliti 1.800 nabojev. Minolo noč so napadli utrdbo Akrotiri, toda vrzel jih je nadporočnik Haberditz. Stotnik Jedina je konstatoval razgledovanjem, da si je general Vassos svoj tabor utrdil.

Bralno društvo „Narodni dom“ na Gorjanskem priredi dne 2. maja ob 4. uri popoldne v prostorih gostilnice g. Al. Štruklja veselico s plesom. Vspored: 1. Nagovor, govori predsednik. 2. Anton Nedved: „Ljubezen in pomlad“, možki zbor. 3. Sim. Gregorčič: „Naš čolnič otmimo“, deklamuje g. A. Š. 4. Hr. Volarič: „Ti osrečiti jo hoti“, možki zbor. 5. Hr. Volarič: „Slovanska pesem“, mešan zbor. 6. „Muteč“, igra v jednem dejanju. 7. Vj. Klaič: „Svredanje“, možki zbor. 8. Sr. Bartl: „Oj planine“, mešan zbor. 9. Ples, ki boče trajal do jutra. Med posameznimi točkami svira veteranska godba iz Mavhinj. Vstopnina k veselici 30 nč. za osebo; sedeži 10 nč. pri plesu 10 nč. komad. Čisti dobiček je namenjen društvu. V slučaju slabega vremena, se veselica odnese na prihodnjo nedeljo, 9. maja. — K obilnemu obisku vabi

ODBOR.

Glasbeni večer v Slovanski Čitalnici v Trstu. Vspreh glasbenega večera, ki ga je priredila minolo soboto „Slovanska Čitalnica“ na korist dijaške kuhinje v Trstu, je bil v vsakem oziru prav povoljen. Vzvišena svrha te zabave in zanimivi in krasni vsprejedi iste sta privabila izvrstno veliko število členov in gostov, kar je zagotovilo vspeh v materialnem oziru; posamične točke ipa so se zvršile tako umetno in točno, da so izbrani poslušalci vsako vsprejeli z navdušenjem in burno pohvalo.

V prvi vrsti nam je seveda omenjati gospice T. Lauričeve. Že na glasbenem večeru lanskega leta v „Slov. Čitalnici“ smo imeli priliko spoznati v njej zelo izšolano pevko s krasnim in sigurno se vzpenjajočim, zvonko čistim mezzosopranom. Tudi to pot je pela gospica T. Lauričeva toliko določno, čisto, občutno in s tako gerko unemo, da ji je ob koncu zadonela po pravici jednoglasna pohvala. Njen glas je ravno tako gibčen in krasen v najnežnejšem „sotto voce“, kakor v najburnejšem „fortissimo“; predavanje njeno je pa skozi in skozi umetno: intonacija popolnoma čista. Zeno besedo: gospica T. Lauričeva je prava umetnica. Vse po njej pete pesmi so ugajale zelo, posebno pa Fielitzeva „Pozabe cvet“, Vilharjeva „Ružici“ in Bendelova „Kako čudno gane me“.

Na klaviru je spremljevala gospica G. Lauričeva povsem točno in dovršeno.

V slednji pa smo imeli priložnost spoznati izbornu igralko na klaviru v dr. A. Dvořakovi „Legendi št. 1“ in v „V predilnici“ iz cikla „Iz Šumary“ istega skladatelja za klavir na 4 roke, katere je igrala zajedno s starim našim znancem in priznanim izvrstnim igralcem na klaviru, g. Zd. Vrbko, povsem umetno in točno. Občudovali smo njeno fino predavanje in izbornu tehniko. Tudi ti točki je mnogobrojno občinstvo burno pohvalilo.

Tudi g. V. Odstrčil nam je že bil dobro poznan kakor umetnik pijanist. To pot je zopet utrdil svoj dobri glas. On je igral E. Griegovi, „Pomladansko pesem“ in „Berceuse“ toli dovršeno in občutno, da so ti njegovi točki napravili na občinstvo najgloblji učinek. Njegova tehnika je najbolj izborna. Naravno, da je tudi njemu zadonela splošna pohvala.

Na tem glasbenem večeru je nastopil v prvič novoustanovljeni ženski tamburaški zbor. Dasi je bil ustanovljen še le pred par meseci, vendar je izvršil svoje točke izredno precizno in točno. Vrle tamburašice so udarjale tako uneto in navdušeno, tako točno in čisto in tako finim nijansiranjem, da je bilo občinstvo vidno presenečeno. Moramo torej z veseljem čestitati vrlim tamburašicam in njihovu neumornemu zborovodji, g. dru. Josipu Abramcu, na toli krasnem vspehu. Vse točke je občinstvo vsprejelo z burno pohvalo, posebno pa Farkaševa „Španski ples“ in sv. pl. Zajčeva „Gdje si dome moj“, katera slednja skladba je jako težavna za začetnike. Naravno je, da so morale gospice tamburašice dodati nekaj narodnih pesmi, kakor n. pr. „Hej Slovani“, „Byvali Čechove“, „Lepa naša domovina“ itd.

Prvi poskus je izpal torej prav povoljno; želeti je, da bi gospice tamburašice tako navdušeno nadaljevale svoje delo kakor so pričele; o tem pa ne dvomimo, ko smo videli prvi krasni vspeh. Ženski tamburaški zbor šteje 12 krasnih in dražestnih tamburašic, katerih imena si dovoljujemo priobčiti tu po alfabetskem redu: gospice Ema in Virginija Abramovi, gospa Ema Barteljeva, gospice Olga Deklevova, Antonija Dovanova, Marija Faražičeva, Ludmila Mankočeva, Lina in Marija Šorlijevi, Mercedes Torošova, Darinka Trudnova in Bogomila Valenčičeva.

Konečno omenjamo še, da sta se poklonila gospicama Lauričevima lepa šopka cvetlic med burnim odobravanjem občinstva. Gospice tamburašice so pa že pred koncertom poklonile svojemu zborovodji, g. dru. Josipu Abramcu, krasno, umetno in okusno izdelano pisalno pripravo.

Veselica pri sv. Ivanu. Minole nedelje so priredili rodoljubni Svetoivanci lepo narodno veselico s plemenitim namenom, da tudi na ta način pripomorejo do ustanovitve prepotrebne otroške a vrtca v tem lepem selu. Plemenita svrha in zanimivi program sta privabila toliko občinstva, da je bil napolnjen ves prostrani vrt. Vspored se je vršil povsem povoljno. Najprvo moramo pohvaliti svetoivanske pevce, ki so po dolgem spanju oživel zopet in nastopili minole nedelje popolnim vspehom, kar je v posebno čast pevcem in njih pevovodju, gosp. Ražmu. Želi so toliko pohale, da so morali ponoviti pesem. Istotako je tamburaški zbor povsem častno rešil svojo nalogo. „Slov. pevsko društvo“ je nastopilo trikrat, dvakrat možki zbor, jedenkrat pa mešani zbor. Posebno navdušenje je izzval zbor „Oj planine“! Na burno zahtevanje je moral mešani zbor zapeti še Hubadove narodne pesmi. — Slednjič nam je pohvaliti de-

klamacijo gosp. Pavle Vatočeve in diletante, ki so uprizorili burko „Francozko-pruska vojna“. Le škoda, da je bilo nekoliko vetra, ki je kvaril efekt.

Najganljivejša točka vsega programa pa je bil navdušeni, vznešeni in rodoljubni ognjem govorjeni govor gospe Ponikvarjeve. To je bila beseda, ki je sezala občinstvu do srca. Evo vam nekoliko tega govora:

Slati v srcu veče ni,
Če za vero domovino
Dobro vzgajaš si mladino,
Blaziš rod prihodnjih dni!

Vera in domovina bodi naše geslo, pod tem ščitom hočemo delovati, pod to zastavo se boriti. Vas, žene slovenske, kličem še posebno, da se zdramite, da se zaveste vse, da se po vaših žilah pretaka slovanska kri. Vsi pogledi so vprti v vas. Domovina pričakuje rešitve od Vas. Domovina vam kliče, o matere slovenske: vzgojite nam značajev, vzgojite nam zavednih mož! Ali smemo gledati še dalje, kako se naša mladina odtujače ver, domovini in jeziku? Ne! Zato pa moramo vcepiti že v rani mladosti v nežna srca dve prvi in največji resnici: ljubezen do Boga in ljubav do drage domovine naše! V teh dveh resnicah spojene so vse resnice, splojnene so vse zapovedi. Izvestno se ne pogubi nihče, kdor ima v srcu ti dve cvetki. V vseh slučajih življenja, v sreči in nesreči, doma in v tujini, siromak ali imovitnik, svoboden ali odvisen, nihče ga ne prisili, da odpade! Ampak zvest ostane svojemu prepričanju tudi v najhujši borbi in če gre tudi za obstanek.

Srca so nam krvavela, gledajočim to grabnjo, to pogorišče narodne zavesti. Iskali smo pomoči tolikemu zlu. In glej, rodila se je srečna misel. A Vi vsi ste prišli danes, da pomagate ureniti to misel. Prišli ste, da pripomorate k ustanovitvi otroškega vrteca pri sv. Ivanu. Matere slovenske, vam se hoče pomagati o vzgajanju mladine za Boga in domovino. Gotovo želite imeti svoj rod čist in blag. Ve bi radi storile, a vsega ne morete, ne utegnate. Zato, evo vam otroškega vrteca. To je zabavišče, kjer se otroci igraje uče misliti, delati, peti, svobodnih vaj. Ne smete misliti pa, da bi se tu učili plesti, brati, pisati, kajti stem bi se le pokvarili ter zgubili veselje do šole. Otroški vrtec je kraj, kjer se otrok neprenehoma zabava in kratkočasni z igrami, petjem, molitvijo. Tu so združeni otroci vseh stanov, revnih in premožnih, brez razlike. Tu navdaja vseh čista otroška ljubav. Tu se odpirajo mlada srca za vse, kar je lepo, blago in plemenito. Kar pa je neprecenljive vrednosti: tu se uče čistega, pravičnega slovenskega jezika. Onega milega jezika našega, ki bi moral biti čarobna melodija našemu srcu. Da bi pač nikoli drugace ne spregovorili besede med seboj! Materini jezik boji vsakomur najsvetejši in najmilejši, pa naj bi znali vse jezike sveta.

Jezik tvoj pristoja ti — a tujcu tuj.

S svojim se ponašaj — tuj le spoštuj!

A materini jezik nam bo mil in drag, če ga že pijemo z materinim mlekom v prvem detinstvu. Če pa dajemo prednost drugim jezikom, tedaj se dete odtuja svojemu jeziku, svojemu rodu, svoji domovini. Omi domovini, ki je prediven, čaroben kraj, ki je nosil našo zibelko, ki sprejema vse dneve našega življenja, kjer počivajo naši dragi in kjer počijemo tudi mi. Domovina nas ljubi, nas lepša s svojim blagom in svojim cvetom. Kdo bi tedaj ne ljubil tako dobre matere? In ta skrbna, zvesta mati kliče nam z vso silo, kakor nikoli poprej: vzgojite mi značajev, vzgojite mi pravih rodoljubov! Rodoljubov, ki vedo, da je njih dolžnost, opustiti vse osebne prepire in prazna nasprotja. Kdor ljubi domovino, se veseli vsega, kar podpira domovinsko srečo, a srce ga boli, ko vidi njeno nesrečo in njene bolečine. Domoljubu je dolžnost, da pozna minolost in sedanost, ter da gleda v bodočnost naroda svojega. Poznati mora njegove potrebe in dolžnosti, njegov strah in up, njegove slabe in dobre strani. Da, znati mora tudi načine, kako bi mogel najdostojnejše čuvati in braniti svoj narod proti sovražniku in zaničevalcu. Gledati mora, kako bi mu koristil in pomagal. Pa ne samo posamični rodoljub, ampak vsakdo je dolžan skrbeti za domovino svojo! Nihče naj ne misli, da se brez njega lahko opravi. „Le združene moči zamorejo vspevati, le združeni dosežemo svoj cilj! Le v sa-

mih sebi najdemo rešitve, le na svojo moč se zamo-

remo zanašati!

Le svoji srčnosti in vstrajnosti moremo zapati. Saj, če pogledamo v zgodovino nazaj, kje si najdemo prijatelja? Nikjer! Kamor obrnemo oko, povsod sovražne trume na severu in jugu, a mi stojimo tu trdni kakor skala, neizprosni kakor osoda, živ spomenik svojih junaških pradedov! A stati moramo in zvezati se še tesneje in ožje ter braniti svoj dom, svoj jezik, svoje pravo.

Ljubi rod svoj, jezik svoj,
Živi v njem, — zanj krepko stoj!

Kdo ščuva? Pišejo nam: Dne 26. t. m. se je vršila na tukajšnjem deželnem sodišču razprava proti Gruzovinu Josipu. Omenjeni je bil vodja one družali, ki je v noči med 16. in 17. marcem napadla Slovence, nahajajoče se v kavarni Comercio. Gruzovina je tožilo državno pravdnistvo, da je upil: „Morte ai ščavi, fora i ščavi!, veni fora, ke ve kavemo i budei, veni fora, ke ve kopemo!“ (Smrt Slovincem, ven se Slovenci, pridite ven, da vam izderemo čreva in da vas ubijemo). Nadalje je tožen, da je ob isti priliki lahko ranil Kravosa Frana in Podpadca Josipa ter da je prvemu prebil klobuk. Pred preiskovalnim sodnikom je bilo zaslišanih 6 prič in sodnijski izvedenci. Na razpravo so bile poklicane le tri glavne priče in sicer Kravos, Podpadeč in vodja one kavarne. Toženi ni hotel poznati nobenega onih, ki so bili žnjim! (okolo 80 ljudi!!!). To je naravno, ker, ko bi bil imenoval priče — bi jih bili spoznali naši in bili bi kaznovani i oni! Kako da se je Gruzovin zagovarjal v početku, mi ni znano, ker sem moral čakati zunaj, dokler me niso pozvali, vem pa, da proti pričam ni imel nikakih prigovorov. Neka razlika je nastala o pričanju Podpadca. Ali ta se je opravičeval s tem, da ga je izpraševalni sodnik izpraševal v nemškem jeziku, katerega jezika ni priča prav zmožna. (Zakaj pa ne v slovenskem?) Državni pravdnik Tadej je zastopal zatožbo z lastno mu spretnostjo, le škoda, da je rabil rokavice, ko je razpravljaj o protidinastiškem čutu toženega. Gruzovin je bil večkrat kaznovan radi raznih zločinov, enkrat celo na leto dni zapora. Opisani je kakor skrajno nevaren javnemu miru, kakor zagrižen Protiaustrijec in zmožen za vodenje demonstracij. Gosp. državni pravdnik je zaključil, da on ne vidi nobene olajšave za obtoženca, razun te, da je „maleducatto“, slabo vzgojen. Gosp. odvetnik Daurand, kakor zagovornik toženega, vedel se je dovolj objektivno, kar moram konstatovati. Žalil ni nobenega, nego je le skušal dokazati, da to so le običajne — „otročarije“!! Navedem naj le dve dejstvi:

1. Gosp. dr. Daurand je rekel: „Klici: pojte ven, da vam izderemo čreva in pojte ven, da vas ubijemo!“ so že tako v navadi (kje?), da se jih ne more poštovati v kriminalnim zmislu!!“

2. Konstatoval je i on, da je uradnik tržaške plinarne, Gruzovin, mož „maleducatto“, kar treba vzeti na znanje!!

Ob 11. uri se je završila razprava. Gruzovin je bil obsojen na štiri mesece ječe, poostrene z enim mesečnim postom, v poravnavo sodnih troškov in v povrnitev zneska 2 for. Kravosu za pokvarjeni klobuk. Razpravi je predsedoval deželnega sodišča svetnik Čodrič.

Še nekaj. Na poročilo policije, da je Gruzovin protidinastičen, ni reagiral ne toženi in tudi ne njegov zagovornik!! Torej? Irredente ni!

Razmere na Goriškem in laška duhovščina. O tem važnem predmetu pišejo iz Gorice „Slov. Listu“:

Peneče valovje razburkanega morja političnih odnošajev pljuska že ob cerkvene kroge. V najbližnji prihodnosti utegnejo važni in zanimivi dogodki svet presenetiti. Nemodro bi bilo, kaj več o tem v javnost pošiljati in prehitovati s konečno sodbo, kajti splošna politična konstelacija je še v magli in ne ve se, na katero stran se zjasni. Vkljub vsemu temu je treba na steno pribiti nekoliko točk iz minolosti, da moremo sklepati na prihodnost.

Zaradi zadnjega deželnozbornskega zasedanja, kakor tudi zaradi zadnjih državnozbornskih volitev, začelo je vreti v goriških Slovincih. Ako bi človek ne videl in ne slišal, ne bi verjel, kako nizko je padel ugled znanih visokih oseb v cerkvenih krogih. Bosopeti otroci se že zanimajo in zabavljajo

posebno zaradi volitve v veleposestvu, tako do vrha je vskipela zavednost našega ljudstva. Jedina sreča je ta, da je naš voditelj duhovnik, in da je za njim stala velika četa drugih duhovnikov, ki se niso zmenili za znane grožnje od znane strani. Ko bi tega ne bilo, povemo danes slovesno na vsa usta, duhovski ugled bi bil popolnoma propadel med goriškimi Slovenci. Zaradi našega voditelja duhovnika in z njim združenih duhovnih sobratov, ogorčenost proti znani avtoriteti ne prihaja na površje. Zdaj se je pokazalo, kdo je imel prav ob svojem casu, in kdo je daleč videl v prihodnost. Za časa znanih okrožnic in zaupnic so ogenj in žveplo nekoč klicali na one rodoljube, ki niso hoteli podpisavati zaupnic okrožnicam, naperjenim proti sedanjemu političnemu vodstvu. Dotični gospodje so dobro vedeli, kakšen udarec so bile znane zaupnice — za goriške Slovence, in kako vlada, združena z Lahoni, vse to porablja proti Slovincem na najvišjem mestu, zato niso hoteli sodelovati na preganjanju goriških Slovencev. Najžalostnejše je to, da sta v cerkvenih krogih glavna svetovalca duhovnika iz Italije, ki ne moreta videti Slovencev. Brez teh dveh nerodajne osebe zgoraj — ni enega koraka ne store na cerkveno-političnem polju. Torej — vsa krivda pada na svetovalca in na znano visoko osebo. Močno obžalujemo, da so celo nekateri slovenski duhovniki šli na roke tem laškim zagrizencem in jim pomagali tlačiti povsem opravičeno slovensko gibanje. Zdi se, da so se jim začele oči odpirati in da prihajajo k spoznanju. Ne vemo, ali bo to spoznanje sekaj časa trajalo. Želeti bi bilo, da bi se enkrat za vselej odpravili znani laški svetovalci iz naše nadškofije, kajti drugače bo naš ugled duhovstva v goriških Slovincih čedalje bolj propadal in lezel pod ničlo. Dokler bodo prihajali iz Italije odločevali na Goriškem, dotlej se ne obrne na bolje. Tem laškim svetovalcem je katoličanstvo le pripravno sredstvo, zatirati Slovence in njih pravice. Njih laška glasila so za to tu, da branijo Slovincem do pravic v cerkvi in uradu in sebi prijaznost in odločilno besedo na zgoraj, kakor tudi komando na zdolej. Glavna lastnost laških duhovnikov je ta, da hočejo komandirati vsemu svetu. V ta namen preganjajo slovansko liturgijo, zatirajo slovenske propovedi, odpravljajo slovensko petje. V tem ticijo vzroki groznih prevratov v cerkveni zgodovini. Grda laška oholost misli, da se drugače v nebesa ne more priti, kakor le z latinščino in italijanščino. Nekateri slovenski duhovniki so pa še vedno tako slepi, da jim vse to verujejo. Bojijo se, uradovati slovenski in izdajati slovenske matične izpiske zato, ker so laški svetovalci v naši nadškofiji temu nasproti. V kateremkoli jeziku, samo v slovenskem ne! Tako daleč je že prišla zagrizenost laških duhovnikov.

O izgrelih v Kopru piše „Slov. list“ med drugim:

„Tudi znani prijatelj italijanskih iredentašev, zakletih sovražnikov naše Avstrije, pošilja po raznih listih tržaških različne popravke, češ, da ni tako, kakor poročajo slovenski listi ali kakor govori interpelacija Laghuje in tovarišev. No, vse te popravke ne le tisti verjame, ki vidi izgrede le po italijanskih časnikih, nam pa, ki onega gospoda dobro poznamo, in ki vidimo z lastnimi očmi vse nemiri, ki poznamo osebno uprav tiste, ki uprizarjajo vse te nemire, in od katerih nam tudi nekateri povedo, da so za to plačani od tega ali drugega, nam ni treba enakih popravkov. Mi se smejemo la — pomilujemo. Sicer pa bi skoraj morali misliti, da dotični gospod mora tako delati, kajti svet že zdavnaj ve, kdo v Kopru gospodari — in kdo se pred kopersko vsemogočno gospodo trese in trepeče.“

Pesojilnica in hranilnica v Kopru je imela l. 1896, prometa 33,549.70 gld. Leta 1896. so izstopili 3 udje, a pristopilo je 53 novih. Koncem l. 1896. bilo je 461 zadržanikov. Hraninih vlog se je l. 1896. vložilo v znesku od 10,250.52 gld. Izplačalo se je 2649.12 gld. Hranilne vloge s pripisanimi obrestmi koncem leta 1896. iznašajo 39,899.68 gld. Novih posojil dalo se je 1896. leta 12626 — gld. Vrnilo se je pa 2884.21 gld. Stanje posojil koncem leta 1896. je 4815617 gld. Zadržni zaklad znašal je koncem l. 1895 gld. 5988.81. Po §. 18. društvenih pravil pridene se mu prinesek

za zaklad, vstopnina in čisti dobiček v skupnem znesku 761-72 gld. Koncem l. 1896. znaša torej združni zaklad 6760-53 gld.

Tedenska statistika tržiška. V tednu od 11. do 17. t. m. rodilo se je v tržiški občini 73 zakonitih otrok (42 moških, 31 ženskih) in 14 nezakonitih (7 moških, 7 ženskih); razven teh bila sta 2 mrtvorojena. — V isti dobi je umrlo 70 oseb (36 moških, 34 ženskih). — Zdravniški izkaz navaja med vzroki smrti: 12 slučajev vnetja sôpnih organov, 5 sl. jetike, 4 sl. dávice, 1 sl. legárja, 3 sl. kápi, 1 sl. smrti po naključju, 1 samomor in dr.

Število samomorov v Evropi. Povprečno dogaja se v Evropi po 60.000 samomorov na leto. Število mrtvih, o katerih se sodi, da so se umrtili, ne da bi se to moglo jasno dokazati, je 120 tisoč. Med 60.000 samomorilci je okolu 2.000 mladeničev in deklet; vsi ostali so dozorele osebe. Večinoma je vzrok samomora (posebno v severni Evropi) — pijančevanje.

Novo madjarsko nasilje. Kakor znano, nabirajo ogerski Slovaki že več let denar, da zasnujejo slovaški gimnazij v Turč sv. Martinu. V isti namen so si zasnovali posebno društvo, ki bi imelo skrbeti za vzdrževanje šole ter so predložili pravila istega madjarski vladi v potrjenje. Ogersko ministerstvo za notranje stvari pa je kljub jasni določbi §. 26. ogerskega narodnostnega zakona, ki dovoljuje slehernemu narodu, da si smesnovati ljudskih, srednjih in visokih šol in ustanavljati društva v ta namen, ministerstvo pa je — odreklo (!) tem pravilam svoje potrjenje in sicer z motivacijo, da je za višo omiko slovaških državljanov že preskrbljeno v državnih učnih zavodih, Slovaki pa da nimajo slovaških učnih knjig in da morajo vsled tega rabiti knjige v češkem jeziku!!

Komentar k temu najnovejšemu pojavu madjarskega „liberalizma“ je pač odveč!

Rusko šolstvo. V Rusiji je 177 moških gimnazijev, 58 progimnazijev, 104 realke, 55 pravoslav-
nih semenišč, 185 duhovniških šol, 163 ženskih gimnazijev, 61 škofovskih dekliških šol, 60 zavodov carevne Marije, 84 vojaških šol. V 555 posvetnih zavodih je bilo l. 1893 in 1894. 87.411 dečkov in 62.974 deklic. Na 405.000 ljudi in na 53.000 kvadratnih vrst pride jedna deška srednja šola, 1 dekliška srednja šola pa na 640.000 ljudi in na 88 kvadratnih vrst. Od leto 1880. množe se realke, zato je pa na gimnazijih vedno manj dijakov. Množe se tudi dijakinje. Gimnazije pohajajo večidel sinovi uradnikov in grajščakov, sinovi kmetov in rokodelcev pa hodijo večinoma v realko.

Rojakom!

Slovenec tužni ne obupaj,
Zgubljena ni še tvoja stvar;
Oredi se, deluj in upaj,
Ne vidi sovragu se nikdar!

Tepta te sicer, tolče, bije,
Globoko žali ti srcé,
V tvoj dom, v pravice tvoje rije,
Oholo nate doli zre.

Trpiš zelo in v hudi sili
Prenašaš mnogo, vendar rad —
Saj je za narod, jezik mili,
Saj vzvišen cilj je tvojih nad

Napoči nam že zora zlata,
Rešitve, zmage pride dan. —
Zdaj navdušuje brat naj brata,
Ljubezen, vztrajnost vodi nas!

Držimo zvesto se zastave,
Slovenec trdno, vztrajno stoj:
Olepša vseh nas venec slave,
Za dom, za narod hrabro v boj!

I. Prunk.

Klopotec.

Novela.

(Dolgo.)

Naj mi ne zamerijo torej, ako urinem tu malo učeno razpravo! Prosim pa, da bi nikdo ne zadremal pri tem.

Klopotec je... ne, moram začeti s Prleki. Če se iz Maribora hočeš voziti v sv. Lenart v Slov. Goricah po veliki cesti, svetujem Ti, vzami pošto, ker glede svoje hitrosti nudi Ti najboljše priliko za opazovanja. — Moraš čez Pesnico, ono bajeslovno rečico, po kateri so nekda kobacali najlepši raki, a dandanes regljajo v njenem blatu

največe žabe. Tik mostu proti sv. Lenartu stoji soha sv. Janeza Nepomuka. Od te sohe pa doli do Ljutomera in še prek so sami Prleki, kajti vsi morje ne nosijo srajce za hlačami, ampak ista jim visi čez-nje, izvemši soveda one, katere je obilzala kapricijozna babura — moda.

To so Prleki, pa ne ravno radi srajce, temveč radi svojega jezika. Sicer so sami Slovenci in le slovenski govorijo, pa imajo neke posebnosti.

V njihovem besednjaku ni najti besedice: prej, nadomešča jo: prle; tedaj mesto: prej prišel — prle prišel.

Ko bi kdo opozoril našo slavno vladu na ta: prle, gotovo bi kaj hitro, analogno svojemu postopanju glede bosanskega jezika, oficijelno razglasila prleški jezik — avstrijski jezikovni kalejdoskop bil bi na papirju za jedno bojo bogatejši...

Prleki so ponesni na svoje slavne moze. Naj le navedem samo Miklošiča. Ponosni so tudi na svoje slavne vinograde, v katerih raste tisti imenitni Ljutomerčan, ki v nas večkrat popolno zastopa šampanjca, in katerega se po vsem svetu gotovo spiše desetkrat več nego ga zraste...

V vsakem vinogradu pa ima Prlek svoj klopotec; če nima vinograda, pa dene klopotec na najviše drevo, najrajši na tepko.

Prvotno je bil klopotec vzgojen za odganjanje vrabcev, a v teku let emancipiral se je mogočno, da se dandanes niti ne zmeni za vrabce.

Zdaj deluje in se trudi le za človeštvo — seveda le prleško.

Komaj da je zagledal Prlek luč sveta, že ga pozdravlja klopotec, ter mu ostaja zvest vse življenje. Zabava ga na paši, pri učenju; budi mu blage čute, če koraka v jasni noči k oknu ljubljene deve, sekundira pa njunim poljubom ter jima poje slavnostno himno, če sta se zavezala za vse življenje. Rano jutraj ga s svojim: „rana ura, zlata ura!“ vabi v gorice, kjer ga kratkočasi na delu in ga spremlja zvečer, trudnega, s svojim glasom domov, kjer ga zazibava v sladke sanje. (Pride še.)

Najnovejše vesti.

Peterburg 27. Mesto je krasno odličeno, celo v oddaljenih delih. Že za rano je vrvela ogromna množica proti Nikolajevemu kolodvoru in na prospekt Nevskega. Od kolodvora pa do zimske palače je postavljen špalir vojakov. Vse je v zastavi. Posebno bogate je olepšan kolodvor. Cesar Fran Josip in nadvojvoda Oton sta dospela po programu ob 10. uri predpoludne. Vsprojem in pozdravljanje je bilo najsrčnejega značaja. Vreme je krasno.

Pariz 26. „Liberté“ pravi, da cesar Fran Josip uživa splošne in opravičene simpatije in da se Francozki ni ničesar bati vsled tega obiska. To potovanje da je novo jamstvo na evropski mir.

Atene 26. Polkovnik Smolensky je imenovan načelnikom generalnega štaba v Tesaliji. Iz Epira javljajo: Grki so zasedli vse utrjene pozicije okolo Pentepigadija, da si osigurajo prodiranje proti Janini.

Carigrad 27. Turški glavni tabor se je preselil iz Elesone v Tazalar. Turki so se oprijeli ofenzive pri Mecovo in Luros.

Trgovinske brojavke in v. satl.

Budimpesta. Pšenica zajesen 6.90 6.91 Pšenica za spomlad 1897 7.65 do 7.67 Oves za spomlad —. —. —. Rž za spomlad 6.18—6.20. Koruza za maj-juni 1897. 8.34-8.35 Pšenica nova od 78 kil. f. 7.90 7.95 od 79 kilo. 7.95 8. — od 80 kil. f. 8.05—8.10, od 81. kil. f. 8.10 8.15 — od 82 kil. for. —. —. —. Jedren 6-10-8- — prosa 5-65-6-10.

Pšenica: Slabe ponudbe, in omenjeno povpraševanje, cene 10 nvč. cenoje. Prodaja 15.000 mt. stot. — Vreme: oblačno.

raga. Nerafinirani sladkor for. 11.65 do —. —. Novi po f. 11.75. mlačno.

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst s carino vred odpošiljatev proce f. 81- 31-50 Concass 32-75 33-25 Cetvorni 33-75- —. V glavah sodih 36- —.

Havro. Kava Santos good average za april 48.50 za avgust 49.75 mlačno.

Hamburg. Santos good average za maj 40- —. za juli 40.75, za september 41.50 za december 42.50. mlačno.

Dunajska borza 27. aprila 1897.

	danes	predčera
Državni dolg v papirju	101.25	101.15
— v srebru	101.25	101.15
Avstrijska renta v zlato	122.30	122.40
— v kronah	101. —	100.90
Kreditne akcije	848.75	849.40
London 10 Lat.	119.50	119.55
Napoleon	9.52 1/2	9.52 1/2
30 mark	11.72	11.73
100 italij. lir.	45.05	45.05

Tržne cene

(Cene se razumejo na debele in s carino vred.)

Domaci pridelki.

	Cena	od for.	do for.
Pšol: Koka	100 K.	10. —	10.25
Mandolani		8.50	8.75

svetlarudeči	6.75	7.25
temnerudeči	—	—
kanarček	—	—
bokinjaki	8. —	8.95
beli veliki	—	—
— mali	7.75	8. —
teleni, dolgi	—	—
— okrogli	7.25	7.50
mešani hrvatski	5.50	—
— itajerski	6. —	—
Maalo fino itajerske	65. —	70. —
Jedren št. 10	8.75	—
— 9	9.75	—
— 8	11.50	—
Zelje kranjsko	—	—
Repa	—	—
Krompir	2.50	2.70
Proso kranjsko	9. —	9.25
Leča, kranjska	—	—
speh ogerski	58. —	59. —
Maat	49. —	50. —
Kava Mocca	156. —	158. —
Ceylon Plant. fina	170. —	171. —
— Perl	180. —	182. —
Portorico	160. —	162. —
Java Malang	149. —	148. —
Guatemala	140. —	142. —
San Domingo	134. —	136. —
Malabar Plant.	—	—
— native	—	—
Laguayra Plant	—	—
— native	—	—
Santos fini	108. —	109. —
— srednje fini	103. —	105. —
— srednji	99. —	100. —
— ordinar	92. —	93. —
Rio oprani	—	—
— najfiniji	106. —	108. —
— srednji	100. —	101. —
Sladkor Centrifugal I. vrste	31.25	31.50
Concassé	33. —	33.50
— v glavah	35. —	35.25
— razkosani	34.25	35.50
Riz italijanski fini	23.50	23.75
— srednji	23. —	23.25
Japan fini AAA	17. —	—
— srednji	16.50	—
Rangoon extra	13. —	13.50
I.	11. —	11.50
II.	10.25	10.50
Petrolej ruski v sodih	19. —	—
— v zabojih od 29 kil.	6.15	—
Olje italijansko najfinije	65. —	66. —
— srednjefino	62. —	64. —
— bombažno, amerik.	28. —	29. —
dalmatinsko	31. —	32. —
Limoni Mesinski	3. —	5. —
Pomaranče	3. —	5. —
Mandeljni Dalmatinski	100 K.	57. —
— Bari	62. —	64. —
Pinjoli	87. —	89. —
Rožiči Dalmatinski novi	—	—
— Pulješki	7.75	8. —
Sirokve Pulješke	—	—
— Grške v venoeh,	15.75	16.25
Sultanine	46. —	54. —
Vamperli novi	29. —	30. —
Oboče	39. —	41. —
Modra galica	24. —	—
Polenovke srednje velikosti	46. —	47. —
— velike	—	—
— male	—	—
Slaniki v velikih sodih	—	—
— v 1/2	—	—
Eveplo	6. —	6-10

Nova gostilna

v prijaznem bližjem Rojanu

z vrtom in igrami za kroglice.

Podpisani uljudno javi, da je odprl v Rojanu št. 6, na levi strani cerkve

Novo gostilno

v kateri toči izvrstno okoličansko belo in črno, istrsko in dalmatinsko vino kakor tudi izvozno pivo prve vrste. Postreže dobro in točno sleherni trenotek z gorkimi in mraznimi jedili.

Za obilne obiske priporoča se slav. občinstvu udano podpisani
IVAN TREVEN,
vodja in lastnik.

*)

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisočerni cvet“ (Milleflori).

Čluti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omet za zdravljanje, stoji 50 nč, ter se dobiva v odlikovani lekarni

PRAXMARER „Ai due Mari“ Trst, veliki trg.

*)

Pristno brnsko sukneno blago.

Jeden odrezek	gl.	3.10 iz dobre	pristno
3-10 m. dolg, zadosten za jedno možko obleko	4.10	—	—
	4.80	—	—
	6. —	iz boljše	ovčne
	7.75	iz fine	—
	9. —	iz fineje	volne.
stane samo	10.50	iz najfineje	—

Jeden odrezek za črno salonsko obleko gl. 10.

Blago za v' hno suknjo, loden, Peruvienne, Doskingo, blago za državne uradnike, fini Kammgarne in Chevot itd.

razpošilja po tovarniških cenah poznana, realna in poznana zaloga

Kiesel-Amhof v Brnu Brunn

Uzorec zastoj in franko. Pošiljajte po uzorcih. Pozor! P. n. občinstvo opozarja se posebno, da se blago dobiva mnogo ceneje, ako se direktno naroči mesto pri preku-povalcih. Firma Kiesel-Amhof v Brnu (Brunn) razpošilja vse blago po resničnih tovarniških cenah brez dodatka

rabata kojega krojači dobivajo.